

Läänemaa 3. klasside emakeeleolümpiaad

10. märts 2011

Ridala

nimi

kool

Punkte	
Koht	

5

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

raskeks läheb ja sa väga väsinud oled, siis hüüa mind: „Tuuleema, Tuuleema, tule appi!“ Ma püüan siis su vaeva kergendada.“

Neid sõnu üteldes kadus Tuuleema. Orjaneiu jooksis teiste juurde ja nad hakkasid koos koju minema.

Heinaaeg tuli kätte. Peremees saatis orjatüdruku koplisse heina niitma. Tüdruk niitis, nii et higi tilkus ja jõud kippus lõppema, aga ikka ei saanud temale määratud tööd lõpetada. Neitsi kartis, et saab pererahvalt seepärast riielda, ja ta jäi väga murelikuks. Viimases hädas tulid vaeslapsele Tuuleema sõnad meelde ja ta hüüdis:

„Tuuleema, Tuuleema, tule appi, mul on väga raske!“

Silmapilk oligi Tuuleema seal ja ütles:

„Heida nüüd magama, küll ma niidan!“

Tüdruk jäigi väsimusest kohe magama. Kui Tuuleema ta viimaks üles äratas, oli koplis kõik hein niidetud. Tuuleema ei lubanud aga kellelegi ütelda, kes aitaja on.

2. Leia tekstist üleliigsed laused, mis ei sobi sellesse muinasjuttu ja tõmba need maha.

3	
---	--

Tüdruk läks koju ja teatas peremehele, et hein on niidetud. Tuul ja päike hakkasid vaidlema, kumb neist võtab teekäijal kuue seljast. Peremees ei tahtnud sugugi uskuda, sest nii ruttu oli ühel inimesel võimatu seda heina maha niita, mis tegelikult viie või kuue inimese töö oli. Tuul hakkaski puhuma, aga mees tõmbas oma kuuehõlmad kõvemini kinni. Peremees läks vaatama, sest oma silm on kuningas. Ja tõepoolest - hein oligi kõik niidetud. Päike naeratas, hakkas palavalt paistma ja mees võttiski kuue seljast ära.

3. Loe hoolikalt muinasjuttu edasi ja jooni alla liitsõnad.

6	
---	--

Möödus veel üks aasta selle peremehe juures teenides mööda. Kui tüdruk tundis, et töö üle jõu käis, hüüdis ta Tuuleema appi ning see tuli ja aitas kohe.

Vaenelaps oligi külarahva hulgas kuulsaks saanud töökuse ja hea südame poolest. Varsti tuli üks noor perepoeg talle kosja. Kosjad võeti rõõmuga vastu, sest see oli orjaneiu suuri õnn.

4. Loe muinasjuttu edasi, vali õige sõna ja tõmba valele joon peale.

8

Mees oli *töökkas/töökas* ja hea, nad elasid õnnelikult. Oli nüüd *lõikuseaeg/lõikkuseaeg* või mõni muu *rasskem/raskem* töö käsil, oli Tuuleema noorele naisele abiks. Perekonna *jõukkus/jõukus* kasvas iga päevaga. *Lapsi/lappsi* oli neil *kakks/kaks prissket/prisket* poega ja *üüks/üks* tütar.

5. Loe läbi muinasjuttu järgmine lõik. Leia sellest lõigust 5 nimi-, 5 omadus- ja 5 tegusõna. Kirjuta need tabelisse õigetesse lahtritesse.

15

Kadedad naabrid vaatasid nende õnne ja jõukust pealt ning imestasid. Noor naine tegi üksi rohkem tööd ära kui nemad suure perega. Väikeses külas rääkisid inimesed, et teda aitavad kurjad vaimud.

NIMISÕNA	OMADUSSÕNA	TEGUSÕNA

Loe muinasjuttu edasi.

Mees hakkas külarahva pealekäimisel naise käest pärima, kes teda aitab. Küll palus naine, et ta seda ei nõuaks, sest ta ei tohtinud ju ütelda. Mees aga ei jätnud järele. Viimaks ütles naine, et Tuuleema teda aitab.

6. Kirjuta mehe ja naise kahekõne.

12	
----	--

Mees küsib suurest uudishimust: „_____”

Naine vastab: „_____“

Mees jätkab: „_____“

Naine vastab kohkunult: „_____“

Mees nõuab selgitust: „_____“

Lõpuks naine tunnistab : „_____“

Loe muinasjuttu edasi.

Sellest ajast peale oli aga Tuuleema abi kadunud. Küll kutsus ja palus naine teda veel, aga asjata. Nüüd hakkasid mees ja naine elama nagu teisedki ja nägid tööga sama palju vaeva. Küll kahetses mees oma tegu, kuid polnud parata, Tuuleema ei ilmunud enam kunagi.

7. Leia vanasõna algusele õige lõpp. Kirjuta joonele vanasõna, mis sobib loetud muinasjutu kohta kõige paremini.

5	
---	--

1. Mida õpid noores eas, _____ peab kahetsema.
2. Kes pärast naerab, _____ see homme hooleta.
3. Kes keeldu ei kuule, _____ naerab paremini.
4. Mis täna tehtud, _____ seisab eluaeg sul peas.

8. Kirjuta muinasjutu järgi tabelisse, kelle juurde sobivad järgmised sõnad või sõnaühendid. Sõnu võib korduvalt kasutada.

17	
----	--

Põllega, kohiseb metsaladvus, töökas, naersid ja irvitasid, hea, viletsalt riides, murelik, väsinud, kaks poega ja üks tütar, aitab vaeslast, järeleandmatu

PERETÜTRED	VAESLAPS	TUULEEMA	MEES

9. Otsi Sina nüüd teatmeteosest „Eesti elusloodus“ metsmaasika kohta infot ja vasta küsimustele täislausetega.

10	
----	--

Kus võib metsmaasikat kohata?

Kui kõrgeks võib kasvada metsmaasikas?

Missugused on metsmaasika õied?

Milliseid maasikaid meie looduses veel leidub?

Mida tähendas ütlus „Jaan toob maasikad majasse“?

11. Leia sõnasalatist sõnad, mis esinesid tekstis. Sünonüümid on sõnasalati all. Kirjuta iga sõna jäarele õige sünonüüm ja ümbritse see sõnasalatis joonega.

10

M	E	T	S	J	A	P	K	O	L	E	S	A	I
R	N	O	V	P	Ä	R	L	A	U	D	I	T	W
K	A	R	Ä	Ä	K	I	M	A	H	Õ	L	P	P
O	A	S	I	R	Õ	S	K	L	M	N	M	I	A
H	B	E	K	I	N	K	U	S	N	I	A	S	K
I	R	N	E	M	N	E	P	E	G	R	P	I	A
S	I	U	T	A	Q	F	I	R	O	U	I	K	N
E	D	R	I	S	A	T	S	A	I	K	L	E	E
M	U	Ä	J	A	S	K	O	D	U	Ü	K	V	A
A	L	N	M	I	S	I	K	S	U	K	U	Õ	J

1. katkine-

6. mühisema-

2. tütarlaps-

7. kohe -

3. rikkus-

8. paks-

4. kõnelema-

9. halb-

5. küsima-

10. pisike-

12. Esita sobivad küsimused. Vastused on antud.

10

Vastus: Tüdrukud korjasid maasikaid.

Vastus: Ärge naerge teda!

Vastus: Olen kolme tuule ema.

Vastus: Tüdruk niitis heina.

Vastus: Tuuleema, Tuuleema, tule appi!

LISAÜLESANDED

1. Metsamineja meelespea!

Otsusta, kas väide on õige (X) või vale (O). Kirjuta tabeli alla valed väited õigesti.

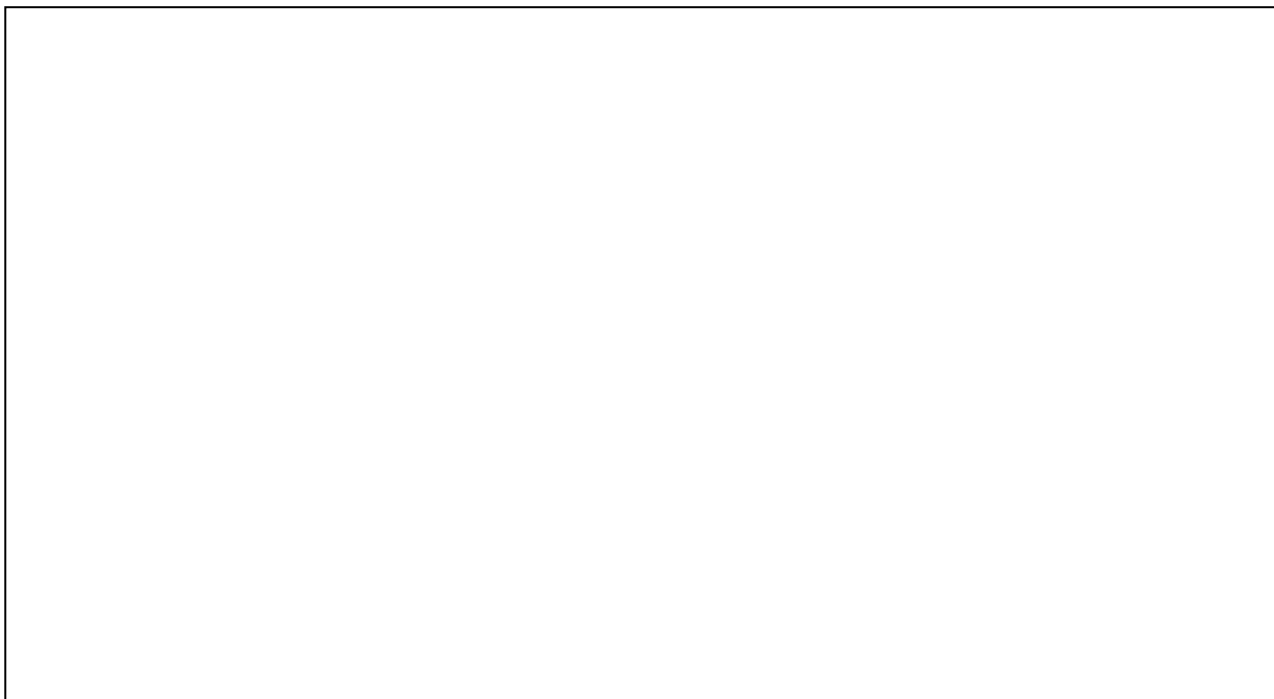
10

Metsa minekuks valin ilusa ilma.	
Metsa tasub minna õhtul hilja.	
Enne metsa minekut teavitan sellest oma vanemaid.	
Riietun pidulikult ja tumedavärviliselt, et oleksin puudega ühtemoodi.	
Metsas liikudes peatun aeg-ajalt, et ümbrust meelde jätta.	
Kui ma olen eksinud, siis istun puu alla vaikselt maha ja ootan, kuni mind leitakse.	
Metsas võin sõpradega vabalt karjuda.	
Puutüvele võin kraapida oma nime.	
Lõket teen metsas alati suvalisse kohta.	
Metsast koju minnes lükkan oma prügi põõsa alla.	

[illegible]

2. Loe veelkord lugu läbi ning joonista leppemärke kasutades plaan jutu toimumise kohast.

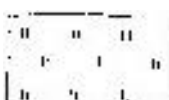
4	
---	--

Leppemärgid:

mets

heinamaa

majad

tee